

David Boston, London - MUZEJI I DRUŠTVO

Gospodin David BOSTON, direktor Horniman muzeja u Londonu boravio je kao gost Jugoslavije nekoliko dana u Zagrebu. Zadržao se uglavnom u Etnografskom muzeju gdje je u organizaciji Muzejskog dokumentacionog centra održao 22. IV predavanje za širi krug muzejskih radnika pod naslovom "Muzeji i društvo". Predavanje je bilo popraćeno sa dva kraća tonska filma u koloru i dijaprojekcijama.

Tema predavanja bazirala se uglavnom na iskustvu ovoga muzeja koji nije u grupi velikih "nacionalnih muzeja" nego je "manji" kompleksni muzej usmjerjen na perifernu regiju Londona kao faktor kulturnog života užeg područja grada na kojem muzej djeluje.

Ovaj muzej nastao je prije stotinu godina iz zbirke trgovca čaja i strastvenog sabirača Emslie Horniman. Osnovne zbirke su: prirodoslovna sa terarijem i akvarijem, etnografska zbirka vanevropskih zemalja i zbirka glazbenih instrumenata od primitivnih do velike kolekcije svih vrsta evropskih glazbenih instrumenata. Sve smješteno na 4.500 m^2 izložbenog prostora.

Uz zbirke vezana je bogata biblioteka sa 40.000 svezaka, sa čitaonicom koja igra vrlo značajnu ulogu u odnosu na zainteresiranu publiku. Ovdje prima publika dopunu informacijama koje iniciraju muzejске zbirke. Biblioteka muzeja usmjerena je u prvom redu na interes šire publike.

Nova muzejска zgrada izgrađena je donacijom osnivača 1908. god. Već 20-tih godina dograđuju veliku predavaonu sa 250 sjedala što je nastalo kao potreba aktivnosti muzeja kao odgojnog faktora u ovoj regiji Londona. U predavanju i u duljim razgovorima sa užim krugom zainteresiranih kolega gospodin Boston je prikazao organizaciju ovog muzeja sa određenim brojem stručnog pedagoškog kadra. Pet stalnih suradnika i izvjestan broj honorarnih svoj rad usmjeruje isključivo na pedagoški i propagandni rad sa publikom. U toku prošle godine muzej je imao ukupno preko 265.000 posjetilaca. Od toga je oko 65.000 školske omladine, dok je ostali broj, publika uglavnom iz ove uže regije Londona, koja dolazi u muzej inicirana muzejskom izložbom, zatim priredbama, koncertima na starim muzejskim instrumentima, predavanjima, ciklusima predavanja, projekcijama edukativnih dokumentarnih filmova. Ulag u muzej i na sve priredbe je besplatan. U muzeju je prostor za kružoke, za radne grupe, za muzejске klubove, za čaj i osvježenje.

Naročita pažnja aktivnost i propaganda muzeja usmjerena je na školsku i pretškolsku omladinu, kojoj je namjenjena i posebna muzejска zbirka u kojoj dolaze u neposredni kontakt sa muzejskim predmetima. Programi za škole sa temama koje su za njih obrađene u muzeju, u štampanim prospektima, šalju se školama i stoje za informaciju i široj publici koja također koristi ovakova predavanja i priredbe.

Predavanje, diskusija i konzultacije bili su simultano prevođeni pa je šteta da je ovakovu rijetku priliku za izmjenu iskustava, za informacije i sugestije koristilo relativno mali broj kolega. Kontakti i razgovori sa gospodinom Bostonom bili su zaista interesantni i poučni. Ovaj muzej je školski primjer značajnih aktivnosti muzeja koji je svojim javnim djelovanjem na perifernoj regiji Londona postao faktor kulturnog života ove regije, koji je uspio okupiti i privući iznenađujući broj posjetilaca.

Interesantna je jedna informacija koju u stručnoj štampi nismo uočili. U I.1974. uvedene su za Nacionalne muzeje Londona - u l a z n i c e . To je bio razlog za drastični pad broja posjetilaca u muzeje. Ovo je dio godine kada je posjet muzejima uglavnom domaća londonska publika a ne sezonska turistička publika. Na oštре apele i predstavke omladine, koja je time i dokazala interes za muzeje kao odgojne i obrazovne faktore, ulaznice su nakon tri mjeseca ponovno ukinute.

A.B.

" MUZEJ - SANDUK ZA MOLJCE ILI SREDSTVO ODGOJA "

Pod ovim naslovom izašao je u časopisu "Aufstieg", Stuttgart, br. 11, 1973., članak, Karla Baumanna, u kojem se analizira gledanje publike na suvremene muzeje. Članak je po sadržaju upućen muzejima kao apel iz redova posjetilaca koji na muzeje gledaju kao na ustanove "u kojima se žele zadržati a ne kroz njih proletiti". Traže u izložbenom prostoru ugodaj u kojem će osjetiti toplinu i rekreaciju..." da izlaganje ne bude samo sebi svrhom nego da pruži određene spoznaje - da se muzejski predmet može doživjeti - da se održi ravnoteža između previše i premalo - da legende budu kratke i čitljive i za laike - da u dvoranama budu stolice i klupe - da rasvjeta ne bude posjetiocu na smetnju - da bude i nešto zelenila - da bude i mogućnosti za osvježenje, za kupnju vodiča, razglednica, suvenira...."

Autor se ograničava na izložbeni prostor koji nije namjenjen stručnjacima nego laičkoj publici i treba da bude postavljen jedino i isključivo iz toga aspekta "... jer muzeji sa svojim zbirkama i izloženim predmetima su odgojni i spoznajni faktor prvog reda!"

U seriji članaka koji su u proteklom razdoblju uglavnom usmjereni na kritiku muzeja ovaj članak je konstruktivni prilog za suradnju muzeja sa publikom.

U istom svesku izašao je i popis sa informacijama o svim muzejima pokrajine Württemberg i reprodukcijama uspjelih izložbenih dvorana pojedinih muzeja.

"...U nijednoj dvorani se ne primjećuje klupa i stolice koje bi posjetiocima pružile mogućnost da se u tim dvoranama sa vrijednim materijalima zadrže i odmore..."

A.B.